

List otwarty do Prezydenta i Premiera RP w sprawie Narodowego Centrum Nauki

Szanowny Panie Prezydencie, Szanowny Panie Premierze,

Jesteśmy laureatkami i laureatami grantów Europejskiej Rady ds. Badań (European Research Council, ERC). Są to najważniejsze europejskie granty, przyznawane indywidualnym naukowcom na prowadzenie przełomowych badań naukowych. Procedura ich przyznawania jest bardzo konkurencyjna, a sukces w pozyskaniu tego finansowania jest uznawany za probierz doskonałości naukowej. Wielu z nas zdobyło granty ERC dzięki temu, że wcześniej mieliśmy możliwość realizowania projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki – pozwoliły nam one zbudować odpowiedni potencjał badawczy. NCN zostało stworzone i funkcjonuje na wzór ERC i jest obecnie najważniejszym źródłem finansowania badań podstawowych w Polsce. Jest to instytucja niezależna politycznie i zarządzana przez naukowców; funkcjonuje tak jak agencje grantowe w krajach o najlepszej nauce. Powstanie NCN jest jednym z największych sukcesów sfery publicznej w Polsce.

Wielu z nas, po latach spędzonych w wiodących ośrodkach naukowych na świecie, zdecydowało przenieść się do Polski i tu, a nie za granicą, budować nasze zespoły i programy badawcze. Często powodem takiej decyzji było istnienie w Polsce NCN, czyli niezależnego, opartego o kryteria merytoryczne systemu finansowania badań podstawowych. NCN od lat wspiera tysiące utalentowanych i ambitnych naukowców na różnych etapach kariery. Bez tego wsparcia praca tych naukowców w Polsce może stać się niemożliwa, z wielką szkodą dla nauki w kraju. Co ważne, Centrum, podobnie jak ERC, stwarza unikatowe szanse dla młodych naukowców na zbudowanie niezależnego programu badawczego, często mimo trudnego otoczenia instytucjonalnego. Wreszcie NCN, przez stosowanie najwyższych standardów, buduje tak potrzebny w Polsce etos uprawiania nauki na poziomie światowym. Dzięki finansowaniu tylko najlepszych naukowo projektów, granty NCN są bardzo dobrze inwestowanymi środkami publicznymi przeznaczonymi na naukę.

Ministerstwo Edukacji i Nauki zapowiada radykalne zmiany modelu finansowania badań naukowych w Polsce, w tym likwidację NCN. Jesteśmy tymi zapowiedziami głęboko zaniepokojeni. Ich realizacja będzie ogromnym ciosem dla nauki w kraju. Chcemy realizować nasze ambicje w Polsce, tu prowadzić nasze badania i zdobywać finansowanie ze źródeł zagranicznych. Chcemy, aby dzięki nauce na najwyższym poziomie rozwijała się polska gospodarka, a Polska była rozpoznawana na świecie jako kraj o wysokim potencjale naukowo-technologicznym. Dlatego **kierujemy do Pana Prezydenta i Pana Premiera apel o zachowanie obecnego, niezależnego i opartego wyłącznie na ocenie eksperckiej sposobu funkcjonowania Narodowego Centrum Nauki (NCN).**

Open letter to the President and Prime Minister of Poland on the National Science Center

Dear Mr. President, Dear Mr. Prime Minister,

We are awardees of European Research Council (ERC) grants. These are the most important European grants, awarded to individual scientists to conduct groundbreaking research. The procedure for awarding them is highly competitive, and success in obtaining this funding is considered a proxy for scientific excellence. Many of us have won ERC grants due to the fact that we previously had the opportunity to carry out projects funded by the National Science Center – they allowed us to build the appropriate research capacity. The NCN was created and functions on the model of the ERC and is now the most important source of funding for basic research in Poland. It is a politically independent institution managed by scientists; it functions like grant agencies in countries with the best science. The establishment of NCN is one of the greatest successes of the public sphere in Poland.

Many of us, after spending years in the world's leading scientific centers, decided to move to Poland and to build research teams and programs here, not abroad. Often the reason for this decision was the existence of the NCN in Poland, an independent, merit-based system of funding basic research. NCN has for years supported thousands of talented and ambitious scientists at various stages of their careers. Without this support, work of these scientists in Poland may become impossible to the great detriment of science in the country. Importantly, the Center, like the ERC, provides unique opportunities for young scientists to build an independent research program, often despite a difficult institutional environment. Finally, NCN, by applying the highest standards, builds the ethos of doing science at a world-class level that is so necessary in Poland. By funding only the best projects scientifically, NCN grants are well invested public funds allocated to science.

The Ministry of Education and Science has announced radical changes to the model of financing scientific research in Poland, including the abolition of NCN. We are deeply concerned by these announcements. Their implementation will be a huge blow to science in the country. We want to realize our ambitions in Poland, conduct our research here and get funding from foreign sources. We want the Polish economy to develop thanks to science at the highest level and Poland to be recognized worldwide as a country with high scientific and technological potential. That is why **we appeal to the President and the Prime Minister to preserve the current independent and solely expert-based way of functioning of the National Science Center (NCN).**

1. dr hab. Piotr Achinger (StG 2018)
2. dr hab. Michał Bogdziewicz (StG 2022)
3. Prof. dr hab. Mikołaj Bojańczyk (StG 2009, CoG 2016)
4. dr Agnieszka Brylak (StG 2022) – podpis dodany po wysłaniu listu
5. dr hab. Marta Bucholc (CoG 2021)
6. Prof. dr hab. Janusz Marek Bujnicki (StG 2010, PoC 2012)
7. dr hab. Marek Cygan (StG 2016)
8. dr hab. Wojciech Czerwiński (StG 2020)
9. dr Karolina Ćwiek-Rogalska (StG 2021)
10. Prof. dr hab. Tomasz Dietl (AdG 2009), członek Rady NCN
11. Associate Professor Piotr Dworzak (StG 2022)
12. Prof. dr hab. Andrzej Dziembowski (StG 2012, AdG 2022)
13. Prof. dr hab. Stefan Dziembowski (StG 2007, AdG 2019), członek Rady NCN
14. Prof. dr hab. Piotr Faliszewski (CoG 2020)
15. dr hab. inż. Krzysztof Fic (StG 2017), członek Rady NCN
16. dr hab. Piotr Garbacz (StG, 2021)
17. Prof. dr hab. Piotr Garstecki (StG 2011)
18. dr hab. Sebastian Glatt (CoG 2020)
19. Prof. dr hab. Andrzej Indrzejczak (AdG 2022)
20. dr hab. Kinga Kamieniarz-Gdula (StG 2021)
21. dr Adam Kłosin (StG 2022)
22. dr hab. Ewelina Knapska (StG 2016)
23. Prof. dr hab. Magdalena Król (StG 2016, PoC 2020, PoC 2023)
24. dr hab. inż. Rafał Kucharski (StG 2022)
25. dr hab. Valentina Lepri (CoG 2019)
26. dr hab. Natalia Letki (StG 2009)
27. Prof. dr hab. Katarzyna Marciniak (CoG 2015, PoC 2023)
28. dr hab. Anna Matysiak (CoG 2019)
29. dr hab. Michał Németh (StG 2018)
30. dr hab. Piotr Nowak (StG 2015)
31. dr Paweł Nowakowski (StG 2021)
32. Prof. dr hab. Marcin Nowotny (StG 2011)
33. Prof. dr hab. Justyna Olko (StG 2012, CoG 2020)
34. dr hab. Marcin Pilipczuk (StG 2017)
35. dr hab. Michał Pilipczuk (StG 2020)
36. dr hab. Dawid Pinkowicz (CoG 2022)
37. dr hab. Piotr Sankowski (StG 2010, PoC 2015, CoG 2017, PoC 2023)
38. Prof. dr hab. Piotr Sułkowski (StG 2013)
39. dr hab. Grzegorz Sumara (StG 2016)
40. Prof. dr hab. inż. Urszula Stachewicz (StG 2020)
41. dr inż. Łukasz Sterczewski (StG 2023)
42. dr Krzysztof Szade (StG 2022)
43. dr hab. Michał R. Szymański (StG 2019)
44. dr hab. Michał Tomza (StG 2021)
45. dr hab. inż. Maciej Trusiak (StG 2023)
46. dr hab. Piotr Wcisło (StG 2022)
47. dr hab. Jarosław Wilczyński (CoG 2021)
48. dr hab. Magdalena Winiarska (StG 2018)
49. dr hab. Tomasz Żuradzki (StG 2018)

StG – Starting Grant, CoG – Consolidator Grant, AdG – Advanced Grant, PoC - Proof of Concept grant